

TORONYIRÁNY

XIX. 13.

2025. március 30.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Nagyböjt 4. vasárnapja

A Biblia szinte minden oldalán beszél arról a valóságról, amit mi általában bűnnek szoktunk nevezni. Az ember tudatosan szembeszáll Istennel. Önmaga dönt jóról és rosszról. Saját magát veszi mértékül. Sorsa egyedüli ura kíván lenni. Elutasítja, hogy a teremtőtől függjön. Így megrontja az Istent és embert egyesítő köteléket. Márpedig ez nemcsak a függésnek, de a barátságnak is kapcsolata volna. A kezdeményezés az emberből indul itt ki, ezért bűnének felelőssége is őrá hárul. Igaz viszont, hogy ez teszi lehetővé Isten irgalmának is gyakorlását. Az üdvösség története nem más, mint a Teremtőnek fáradhatatlanul megismételt kísérlete, hogy az embert kiragadjon a bűnből.

Stanislas Lyonnet

*

Amint nem minden a miénk amink van, éppoly kevésbé vagyunk Uram, a magunké. Nem mi alkottuk magunkat, s magunk fölé sem tudunk kerekedni, legfeljebb törekszünk rá. Vagy talán az volna boldogítóbb, ha önmagunkké volnánk és nem a tied? Egyesek talán így gondolhatják: magunk útján járhatunk, senkitől nem függünk, nem tartozunk köszönettel, s nem kell fennsőbb akaratra hagyatkoznunk. – De nem üres beképzeltség ingoványa ez Uram?! A tékozló fiú buktató ál-szabadsága. Addig tart, amíg az erszény fedezetet nyújt. Az én életem fedezete Te vagy: Uram, Istenem, Megváltóm és Atyám!

Boldog John Henry Newman

A szentmise olvasmányai

1. **Józs 5,9a.10-12** Miután a választott nép József vezetésével elfoglalta az ígéret földjét, a pászkát már Jerikó síkságán ülték meg.
2. **2Kor 5,17-21** Isten Krisztusban kiengesztelődött a világgal.
3. **Lk 15,1-3.11-32** Jézus a tékozló fiúról szóló példabeszédben mutatja be Isten végtelen szeretetét és irgalmát a bűnös ember iránt.

A hazatérő fiú

Az Atya irgalmát legmeghatóbb színekkel a hűtlen és hazatérő fiúról mondott példabeszéd ecseteli. Amellett rámutat az üdvtörténet néhány sajátosságára is. Egyedül Lukács evangéliumában található. Máténál van egy hasonló rövid példabeszéd a két fiúról, akiket apjuk a szőlőbe küld dolgozni, de az inkább az emberek viselkedését példázza, nem Isten irgalmát (Mt 21,28-32).

Egy apa két fia közül a kisebbik elkéri örökségét, mert a maga útját akarja követni. Bár keleten az apa hatalma nagy volt a családban, a kérés mégsem lehetett egészen szokatlan. Sir 33,20-4-ből látjuk, hogy ilyen eset előfordulhatott. A fiú elmegy idegenbe, és léha élettel eltékozza pénzét. Jézus külön nem nevezi meg a bűnt. Közben szárazság és ínség sújtotta a vidéket, azért a fiúnak munkát kellett vállalnia. Beállt egy gazdához a sertéseket őrizni, és legalább a sertések eledeléből, a „szentjánoskenyér” nevű termésből szeretett volna jóllakni, de abból sem kapott eleget. A tisztátalan állatra és az éhségre való hivatkozás a bűn állapotának, az Istentől való eltávolodásnak és a lelki ürességnek a képe. A bűn magában hordozza a megaláztatást: az ember a szabadság útját kereste, s kiköt a szolgaságban. Ekkor eszébe jut az apai ház. Ott a szolgák és a béresek jól élnek, ő pedig itt éhen pusztul. Jézus nem idealizálja a megtérő érzelmeit. A példabeszéd az Atya szeretetéről szól, nem a bűnös lelki átalakulásáról. Ezt csak mellékesen érinti. A fiú tudja, hogy már kivette örökségét, jogait eljátszotta, de apja talán még befogadja a béresek közé.

Az apa azonban nem a sérelemre gondol, hanem a szenvedő és megalázott fiút látja, akinek a bűne egyúttal büntetés is. Amikor hazafelé indult, már kivetkőzött göggyéből, tehát nem ellenszenves.

A példabeszéd lényege az apa viselkedése. Megesik a szíve a fián, eléje siet, nyakába borul és megcsókolja. Ez a sietés keleten szokatlan, főleg a férfiaknál. Viszont Jézus ezzel is kiemelte mondanivalóját. Az apa úgy köszönti a megtértet, mint fiát, s nem is várja, hogy elmondja mentegetőzését, főleg azt nem, hogy a béreseket helyét kérje. Nem akarja még jobban megalázní. Intézkedései inkább örömét fejezik ki. A legdrágább ruhát adja rá, ujára gyűrűt húz, a lábára sarut, s az egész ház számára lakomát rendez. A hizlalt borjút különleges alkalomra tartogatták. A felöltöztetésben és a jogok visszaadásában az egyházi hagyomány bizonyítékot látott arra, hogy a megtéréssel az előbbi érdemek mind felélednek. Az ember tehát újra jobbik énjével és az örök élet reményével állhat Isten előtt. Az apa meg is magyarázza örömét: a fiú meghalt, de életre kelt, elveszett, de megkerült.

A példabeszéd itt váratlan fordulatot vesz, és jellemzi a szívtelen farizeusokat. Ebből a háttérből az apa szeretete még jobban kiemelkedik. Az idősebb fiú a mezőről jön haza, s csodálkozik a nagy vidámságon. Az egyik szolga ad felvilágosítást: öcséd jött meg, s apád leölette a hizlalt borjút. Az idősebb fiú nem akarja látni öccsét, nem is akar bemenni. De apja előtte is megalázkodik. Meghallgatja szemrehányását is, amely egyúttal vád öccse ellen: Én mindig hűséges voltam, de te még egy gödölyét sem adtál, hogy barátaimmal elkölthettem volna. Ez utalás a farizeusok magatartására, akik a törvény betűjét aprólékosan igyekeztek megtartani, s elvárták, hogy Isten itt a földön jutalmazza őket. Az apa akkor sem veszt el türelmét, amikor a vádaskodás felhangzik: Most, hogy visszajött a fiad, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, ilyen ünnepet rendezel. A válasza az, hogy figyelmezteti fiát arra a jó sorsra, amelyet házában élvezhetett. A testvéri érzés felébredhetne benne, hiszen öccse már olyan volt, mint akit elveszettnek és halottnak lehetett tartani. Ha most előkerült, az elég ok az öröme.

Az apostoli egyház felismerte a példabeszéd üdvtörténeti jelentőségét is. A kisebbik fiú a pogány népeket jelképezte. Vallásuk és erkölcsi felfogásuk lezüllött, s remény nélkül éltek. Az evangélium hirdetésekor azonban kezdtek hinni, s a bálványoktól áttértek az igaz Istenhez. A zsidók viszont éppen azért maradtak távol, mert nem ismerték fel, hogy Isten a pogányokhoz is irgalmas lehet. A példabeszéd mindenkor tartalma azonban az Atya jóságának megvilágítása. Tud örülni a bűnös megtérésének, s mindenkit arra szólít fel, hogy örüljenek irgalmasságának. A kereszténység nem lehet a búslakodók és panaszkodók gyülekezete. Egyéni hibáinkból is azért lehetséges a kiemelkedés, mert Isten irgalmas. Ő maga segít, hogy felismerjük a tökéletesség útját. Nagylelkűsége és türelme nem tesz tág lelkiismeretűvé és elbizakodottá, hanem arra indít, hogy a jövőt nála biztosítsuk.

Gál Ferenc

Nem leszek ideges! (45.)

Második rész Az ideges vérmérséklet

Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok és én megnyihílek titeket... és nyugalmat találtok lelketeknek. (Mt 11,28-29)

Menj be a béke birodalmába!

3. Kapcsold be lelkedet Isten akaratába

Az ember megtalálta legnagyobb kincsét. Szerencsében, szerencsétlenségben, örömben, fájdalomban, dicsőségben, üldöztetésben Isten békéje a horgony, melybe nyugtalan szíve belekapaszkodik. A vértanúk a vesztőhelyen, a hitvallók a rágalmak közepette, börtönben, száműzetésben mind erre támaszkodtak. Isten békéje elűzte félelmüket, gondjukat. Állapotbeli kötelességeik, mindenféle bajai és keresztjeik közepette megérik ezt az igazi keresztények. Csak keressük a békét, a Megváltó közelségében élünk, Istenre támaszkodunk, nyugalunkat, boldogságunkat, az Ő szent akaratában akarjuk megtalálni.

Ebben a békében biztosan hisz az, aki egyszer megélte. A tapasztalat egészen biztos, egészen csalhatatlan. Sokan már akkor megérik ezt a boldogságot, amikor rendbe hozták lelkiismeretüket és erősen elhatározták, hogy egészen Istenéi lesznek, hogy Tőle semmit meg nem tagadnak. S ha szándékuk komoly és hívek maradnak az első kegyelemhez, soha nem érzett csend borul a lelkükre. „Valóban, Isten itt van ezen a helyen és én nem tudtam róla.” Ez a nyugalom eleinte édes. Vonást gyakorol ránk, befelé kényszerít bennünket. Nem érzünk benne unalmat, nem érzünk fáradságot; erőt érzünk, bátorságot és örömet. Minden más öröm elsápad mellette. Gondosan elkerülünk mindent, ami megfoszthatna ettől az édes élvezettől. Nincs az a zsugori, aki úgy félne attól, hogy pénzét elveszíthetné, mint ahogy a lélek fél mindentől, ami ezt a kincsét elrabolhatná tőle.

Aki csak sejti Isten békéjét, de nem ismeri, képzelődésnek, érzelmi csalódásnak tarthatná; így van vele mindenki, aki nem teljesen adta át Istennek magát. De kérdezzük csak meg a bátor lelkeket, a szenteket; ők tudják, miről beszélnek. Higgyünk Szent Pálnak, aki arról a krisztusi békéről beszél, mely minden fogalmat meghalad. Higgyünk magának az Üdvözítőnek, aki ezt a nyugalmat az Ő békéjének mondja, isteni békének, olyan békének, melyet a világ nem adhat, de el sem vehet, olyan békének, mely maga a szeretet, s azért együtt nő a szeretetben való növekedésünkkel. Szent János evangélista ezt írja keresztény híveinek: „Ne tévesszétek meg magatokat másoktól, felkentek vagytok, mert ti malasztot nyertetek; amit az tanít, úgy van, és úgy éljete Krisztusban.”

Lelki haladásunknak titka az, hogy Isten békéjét keressük, s azt lelki életünknek minden viszontagságában megtartsuk. Így nő meg az ember a szeretetben, így halad az erényben és tökéletességben, hogy azután ez a nyugalma örök nyugalommá váljon számára, azzá a nyugalommá, amelyet a megholtak számára kérünk Isten bírásával az örök teljesülésben. Aki most nem keresi a békét, az örök békét sem fogja elnyerni.

Milyen szerencsétlen az az ember, aki Krisztus békéjét nem megélni akarja, azaz haszontalanul kínlódik itt a földön, s Istentől távol az örök nyugalanságot kell elviselnie! Hiszen az örök élet a földi élet folytatása. Aki itt Istenre támaszkodott és az Ő Szent akaratát kereste, az boldogan pihen majd el Istenben, az örökkévalóságban. Aki azonban földi javakra, vagy önmagára támaszkodik, annak az örökkévalóságban is a külső sötétségben és az örök istentávolságban lesz része. „Mert a világ elmúlik gyönyörűségével; de örökké megmarad, aki Isten akaratát cselekszik.”

Az ideges ember tízparancsolata

Az ideges vérmérsékletű embernek erős elvekre van szüksége, s nem szabad megfélekednie tízparancsolatáról:

1. Ismerd fel és rekeszd el az ideges gyengeség lelki és testi forrásait és egészséges leszel.
2. Naponta edzed izmaidat, de edzed akaratodat is önmegtagadással, és önmagad ura leszel.
3. Edzed testedet, de edzed lelkedet is megalázódással és nem válsz ideges, kényszeres hajlamaidnak áldozatává.
4. Őrizd meg bölcs életmódod nyugalmit és rendjét, ne engedj az izgalom és munka hajszolásának, s arcod vidám lesz, bátorságod örömteli.
5. Mindennek fényoldalát és ne nyomasztó árnyoldalát keresd, s a világosságnak vidám gyermeke leszel, ki másoknak is világítasz.
6. Feledkezz meg önmagadról, élj Istenben másoknak, s bemész Isten gyermekeinek szabadságába és örömébe.
7. Viseld el a levertséget, ne bízz érzéseidben, ne haragudj senkire, ne panaszkodjál, bízd magad gyermekien Isten vezetésére, és nem tévedsz el utadon.
8. Szíved Istenben pihenjen el, és nem ragadnak magukkal ösztöneid.
9. Lelked Isten akaratára támaszkodjon, s az Isten gyermekeinek békéje, szabadsága lesz osztályrészed.
10. Szokd meg a jóságos, jóindulatú gondolatokat, ítéleteket és cselekedeteket, s tökéletes istengyermekeként hasonlatossá és méltóvá válsz mennyei Atyádhoz.

Ez a tízparancsolat foglalja össze ennek a műnek egész tartalmát. Ez a recept táplál, erősít. Beteg lelkeknek szól, hogy meggyógyuljanak, gyengéknek, hogy megerősödjének. Egészségesek számára a legjobb megelőzése a megbetegedésnek, a legjobb önnevelés, a legjobb aszkézis. Meggyógyítja az akarat gyengeségét, merevségét egyaránt, alkalmazkodóvá, hajlékonyá teszi a lelket, s megőrzi az egyoldalúságtól és a szélsőségektől. Általa meg tudjuk érteni, el tudjuk viselni önmagunkat és embertársainkat, s megtaláljuk a nyugalmit, a szabadságot, a békét, s az Isten gyermekeinek igazi boldogságát: az igazi életörömet, mely létfeltétele az ideges embernek. Ahol öröm, ott béke és bátorság, ott remény és siker.

(Folyt. köv.)

Josef Massmann

Vasárnapi jegyzet

Bűnbánati himnuszról

Elmúlt a himnuszok kora, korunk költészete mégsem nélkülözheti a „szent dicséreteket”, s tán újra feltámad az óhaj, mint a II. századi Tertullianusban, aki felkiáltott: adjatok valami szent örületben fogant dallamot. Ez bizony a szív megtárlása volt, amely aztán Szent Ágostonnal folytatódott, s az ének tekintélye csak emelkedett. Szép fogalom: szent zene. Amint szép Ambrus, Gergely pápa himnikus világa, s annyi ismeretlené is, hiszen a IV. századtól szaporodtak az énekelt versezetek az imádságban, s ki ilyeneket tudott, kétszeresen buzgólkodott. Minden kor meghozta ének-gyümölcsét, de az ősi formák mindig a példaadó alapok lesznek, verselésben-rímben a modern kor lírájának előjátékai, érzésben a mai ember sóvárgó áhítat-keresése, minő a Damiani Szent Péteré vagy a korábbi Prudentiusé, a hispániai-rómaié volt.

Hogyne szelídülne a szív, amikor ilyen forrásokra lel a múlt mélységében:

Üdvösség napja Jézusunk,
Ragyogj fel szívünk rejtékén.
Fut már az éj, a földkerekek
Színére új, szebb nap derül.

Adtál kívánatos időt:
Hadd mossa könnyek kútfeje
Tiszta áldozatod szívünk
S gyullassza vidám szeretet.

Honnét a bűn forrása folyt,
Örök a könnyeknek kútfeje,
Ha bűnbánat vesszeje
Kérges szívünket megtöri...

Nincs benne semmi mímelés, őszinte hang ez, mely a még közeli Krisztus-eseményhez kötötte az ismeretlen szerzőt, aki megértette: a bűnbánat öröm és bizakodás, nem savanyú ábrázat, hiszen az ember sohasem telje a tökéletességnek, csupán megközelítője, a lélek készségével a tiszta út keresője. A könny nem ellágyulás, de őszinte jele annak, ami belülről fakad, jelképe a tisztulásnak. „Kegyelmedben megújulok” – mondja az utolsó előtti sor, s aligha lehet pontosabban visszaadni a bűnbánat érdemét...

† Tóth Sándor

hírek információk

A Katyńban elkövetett vérontás 85. évfordulójára emlékezve kerül sor Andrzej Wajda Katyń című nagyjátékfilmjének nyilvános vetítésére április 3-án, csütörtökön 17 órától a Gál Ferenc Egyetem Klebelsberg-termében. A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Nagybőjt péntekjein 17.30-tól keresztúti ájtatosság kezdődik a Székesegyházban. A jövő heti, április 4-i alkalommal a hittanok, ministránsok fognak közreműködni.

A betegek szentségének közös kiszolgáltatására április 6-án, a 10 órai szentmise keretében kerül sor a Dómban. A szentség fölvételére április 4-ig, péntekig lehet jelentkezni a sekrestyében a szentmisék előtt és után, illetve a Belvárosi Plébánián hivatali időben. A betegek kenete szentségben részesülhetnek mindazok, akik betöltötték 60. életévüket, akik súlyos vagy tartós betegségben szenvednek és lelkileg fel vannak készülve a szentség fogadására.

A Nemzetközi Roma Naphoz kapcsolódóan, immár hagyományossá vált roma-magyar imaestre vár mindenkit a Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkésztség és a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium április 6-án, vasárnap este 18 órától a Dómban. A szervezők szándéka az imaest megrendezésével az volt, hogy előmozdítsák és elmélyítsék a romák és nem romák békés együttélését, a konfliktusmentes kommunikációt és az egység növekedését. A program a 18 órakor kezdődő szentmisével indul, melyet megemlékezés követ. Az est zárásaként 19 órától Lakatos Mónika Kossuth-díjas és WOMEX életműdíjas énekesnő és Rostás Mihály közös koncertjére várnak minden érdeklődőt a szervezők.

Április 7-én hétfőn, este 7 órától Szent Lukács evangéliumából a Szenvedéstörténet könnyűzenei feldolgozása lesz hallható a Dómban. A passió zeneszerzője Lajos István. A művet a Szent Imre Szakkollégium hallgatói mutatják be énekkel, valamint gitár és szólóhangszeres kísérettel. A húsvéti készüllet jegyében szeretettel hívnak és várnak mindenkit a szervezők.

A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkésztség 20. alkalommal szervezi meg a Városi Keresztutat. A keresztút április 9-én, szerdán 19 órakor az alsóvárosi Havas Boldogasszony templomból indul, és a szentévi Szent Kapun keresztül a Dómba érkezik meg. A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkésztség, a szegedi katolikus szakkollégiumok és ifjúsági közösségek közreműködésével megvalósuló keresztútra szeretettel hívnak és várnak mindenkit a szervezők. A menethez bárki csatlakozhat, aki a húsvéti készüllet jegyében szívesen részt venne az egész Szegedet átfogó imádságban. A 2025-ös jubileumi szentév jegyében a Városi Keresztút mottója, „A Remény Zarándokai.” A keresztutat városunk, hazánk és a világ békéjéért ajánlják fel a résztvevők.

A Belvárosi Plébánia lelkinapot szervez a domaszéki házába, a Stella Maris Vendégházba április 12-én, szombaton 9 és 16 óra között. A program alatt a gyermekfelügyelet biztosított. A gyerekekkel a nap folyamán a szomszédos tanyán foglalkoznak, de az ebédet közösen fogyasztják el a szülőkkel. A lelkinap vezetője Bakó László nagyratatosi plébános lesz. A részvétel díja: 4.500,- Ft/felnőtt, 1.500,- Ft/gyerek (3 éves kor alatt ingyenes), mely egy egyszerű ebédet és a közösségi ház használatának költségét foglalja magában. A programra április 9-én, szerdáiig lehet jelentkezni a plébánia honlapján (fogadalmitemplom.hu) található linken keresztül.

Április 26-án második alkalommal rendezi meg a jótékonyági futást a gyermekvédelmi gondoskodásban felnövő fiatalokért a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal, a Szegedi Tudományegyetem és a Gál Ferenc Egyetem. Az eseményen résztvevő futók és családtagjaik nemcsak a különleges útvonal miatt gazdagodhatnak maradandó élménnyel, hanem a rajtszámukkal automatikusan egy nyereményjátékon vesznek részt, ahol a főnyeremény egy férfi és egy női kerékpár lesz. Az „Ágota Futás” célja, hogy az állami gondoskodásban felnövő fiatalokat fogadó Ágota Falván egy új fejlesztőközpont és gyermekkönyvtár jöhesse létre.

A „Szent pillantással: Fotókon a Magyar Katolikus Egyház tíz éve” című sajtófotó-kiállítás a Szegedi Dóm Látogatóközpontban, annak nyitvatartási idejében május 3-ig tekinthető meg. A kiállításon Merényi Zita és Lambert Attila, a Magyar Kurír munkatársainak alkotásait lehet megtekinteni. A tárlat a Magyar Kurír kezdeményezésére jött létre, és célja, hogy a fotóművészet eszközeivel bemutassa az egyházi élet örömteli, felemelő vagy éppen megható pillanatait.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az állampolgárok az idén is rendelkezhetnek személyi jövedelemadójuk 1%-áról legkésőbb május 20-ig. Az egyik 1%-os felajánlást egy egyház javára tehetik. A Magyar Katolikus Egyház technikai száma, mely a felajánlással kapcsolatos rendelkezéshez szükséges: 0011. Ajánljuk Kedves Olvasóinknak, hogy a felajánlható további 1%-ot saját plébániájuk, vagy közösségük alapítványa javára irányítsák.

Jövő vasárnap, nagybőjt 5. vasárnapján minden magyarországi katolikus templomban a Szentföldön élő keresztények megsegítésére történik a perselyadományok gyűjtése.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.